

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI
Stratejik Pazarlama Daire Başkanlığı

TARIM, GIDA VE ORMAN ÜRÜNLERİ

DIŞ TİCARETİNDE HEDEF ÜLKE

ANALİZ RAPORU

2021
ANKARA

ÇALIŞMANIN AMACI

Yaşamın her alanını etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle diğer birçok alanda olduğu gibi tarım ve gıda sektörü de derinden etkilenmiş olup tarımsal üretimde kendine yeterliliğin önemi bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Tarımın stratejik öneminin net olarak anlaşıldığı bu dönemde tarım ürünleri dış ticaretinin sürdürülebilir ihracat modeli anlayışı ile şekillendirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz 2019 yılı tarım ürünleri ihracatı 19,7 Milyar Dolar iken 2020 yılında bu rakam 20,7 Milyar Dolara, 2019 yılında 14,6 Milyar Dolar olarak gerçekleşen tarım ürünleri ithalatı ise 2020 yılında 15,2 Milyar Dolara ulaşmıştır. Geleneksel ticaret ortaklarımız önemli bir değişim göstermemiş ve Irak, Almanya, Rusya, Brezilya ve ABD olarak kayıtlara geçmiştir. Tarım, gıda ve orman ürünleri dış ticaretinde yoğun olarak talep gören ürünlere sahip ve marka değeri olan ülkemizin ihracatta yapması gereken en önemli çalışmanın geleneksel pazarlara ilave olarak alternatif pazarlar geliştirmek olduğu düşünülmektedir. Belirli ihracat pazarlarının dışına çıkılmaması durumunda ekonomik, siyasi ve ticari nedenlerle meydana gelebilecek daralma durumlarında yine siyasi, ekonomik ve sosyal sıkıntılar ortaya çıkabilmektedir.

Türkiye, birçok tarım ve gıda ürünü üretim ve ticaretinde önde gelen ülkeler arasındadır. Ülkemiz fındık, kiraz, incir, kayısı ve ayva üretiminde dünyada birinci, haşhaş, kavun, karpuz ve mercimek üretiminde ikinci, antepfıstığı, kestane, vişne, hıyar ve ceviz üretiminde ise üçüncü sırada yer almaktadır. Bununla birlikte yaş ve kurutulmuş sebze ve meyve, su ürünleri, işlenmiş tarım ürünleri, un, zeytinyağı, bal, yumurta ve süt ürünleri başta olmak üzere birçok tarım ve gıda ürünüde ihracat avantajına sahip konumda olduğumuz söylenebilir.

Üretimin sürdürülebilirliği, ancak ihracatın sürdürülebilir olması ile mümkündür. Bu nedenle kırsal kalkınma çalışmalarının hedefi olan sosyal ve ekonomik gelişmemizin sağlanması adına ülkelerin tüketim alışkanlıkları ve talepleri doğrultusunda üretimin şekillendirilmesi ve söz konusu ülkelere yönelik lobi çalışmalarının geliştirilmesi son derece önemlidir.

Bununla birlikte pandemi döneminden sonra üretim olduğu kadar küresel ticarete bir değişim sürecine girmiş, spesifik talep eğilimleri gelişmiş, sağlıklı gıdaya erişim daha önce hiç olmadığı kadar ön plana çıkmıştır. Asya Pasifik ülkeleri gibi yeni küresel pazar alanlarının ortaya çıkması ve ürün fiyatlarında yaşanan artışa rağmen; ihracatçı ülkelerin mevcut ticari konumlarını korumaları ve rekabete Güney Amerika, Orta Asya ve hatta Afrika ülkelerinin dahil olması, ülkemizin yeni pazarlara ve yeni üretim stratejilerine sahip olması gerektiği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Sözü edilen bu gelişmeler neticesinde 'Tarım, Gıda ve Orman Ürünleri Dış Ticaretinde Hedef Ülke Analiz Raporu' hazırlanmıştır. Raporun amacı, alternatif pazarlara erişim vizyonu çerçevesinde tarım, gıda ve orman ürünlerimizi ihraç edebileceğimiz ve 'Hedef Pazar Ülkeler' olarak adlandırabileceğimiz yeni ülkeleri analiz etmek ve ortaya koymaktır.

UN

UN

Dünya Un İthalatında İlk 20 Ülke

	İthalatçı Ülkeler	GTİP 1101 - Buğday ve Mahlut Unu - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	4.442.417	11.587.863	383	1	-4	100
1	Afganistan	554.466	1.884.881	294	0	27	12,5
2	Irak	445.515	1.349.139	330	-4	-3	10
3	ABD	201.842	275.719	732	2	5	4,5
4	Hollanda	199.030	505.499	394	-2	2	4,5
5	Fransa	143.892	288.378	499	5	10	3,2
6	Bolivya	127.348	364.130	350	9	15	2,9
7	Yemen	109.595	342.733	320	49	-52	2,5
8	Meksika	102.349	205.579	498	4	12	2,3
9	İrlanda	99.744	219.718	454	5	0	2,2
10	Hong Kong	96.660	167.668	576	-3	-5	2,2
11	Özbekistan	88.441	351.519	252	-3	3	2
12	Venezuela	86.634	218.434	397	91	66	2
13	Çin	85.441	221.539	386	54	-23	1,9
14	Brezilya	80.877	245.795	329	-6	-32	1,8
15	Tayland	73.790	183.703	402	6	-2	1,7
16	Suriye	69.851	222.397	314	-4	-38	1,6
17	Angola	69.384	206.461	336	-20	-27	1,6
18	Somali	66.464	189.812	350	8	-18	1,5
19	Suudi Arabistan	62.773	101.233	620	-9	6	1,4
20	Madagaskar	58.721	169.280	347	6	-27	1,3

Dünya un ithalatı tutarı 4,4 Milyar Dolar'dır. En fazla un ithalatı yapan ülke 554,4 Milyon Dolar ithalat değeri ve %12,5 pazar payı ile Afganistan'dır. Afganistan'ı sırasıyla Irak (445,5 Milyon Dolar), ABD (201,8 Milyon Dolar), Hollanda (199 Milyon Dolar) ve Fransa (143,8 Milyon Dolar) izlemektedir. Son 5 yıllık ithalat artışları göz önüne alındığında Venezuela (%91), Çin (%54) ve Yemen (%49)'de talep artışı olduğu görülmektedir.

Dünya Un İhracatında Önde Gelen Ülkeler

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 1101 - Buğday ve Mahlut Unu - İhracatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki Miktar (ton)	Birim Değeri (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	4.501.392	-	-	0	-4	100
1	Türkiye	951.074	2.990.411	318	-2	-10	21,1
2	Kazakistan	489.385	1.742.564	281	-3	35	10,9
3	Almanya	340.923	885.654	385	4	-4	7,6
4	Özbekistan	218.610	725.103	301	66	109	4,9
5	Arjantin	194.275	598.415	325	3	-9	4,3
6	İtalya	148.169	215.360	688	13	3	3,3
7	ABD	145.707	262.506	555	-2	4	3,2
8	Mısır	140.486	276.028	509	19	-38	3,1
9	Hindistan	138.978	250.592	555	11	32	3,1
10	Belçika	121.891	328.620	371	-8	9	2,7
11	Kanada	120.318	180.401	667	-5	1	2,7
12	İngiltere	111.290	0	0	0	-15	2,5
13	Fransa	83.990	162.497	517	-12	-2	1,9
14	Japonya	78.124	167.373	467	6	3	1,7
15	Rusya	77.029	246.634	312	6	-24	1,7
16	Çin	73.556	181.284	406	9	-37	1,6
17	Hollanda	72.610	156.978	463	17	-22	1,6
18	Macaristan	59.884	-	-	5	-9	1,3
19	Ukrayna	59.473	221.141	269	-5	-36	1,3
20	Vietnam	48.806	119.297	409	0	-8	1,1

2020 yılında 4,5 Milyar Dolar tutarında un ihracatı gerçekleşmiştir. Türkiye, un ihracatında lider ülke konumunda olup 951 Milyon Dolar ihracat tutarı ve %21,1 pazar payı bulunmaktadır. Türkiye'den sonra sırasıyla Kazakistan (489 Milyon Dolar), Almanya (340 Milyon Dolar), Özbekistan (218 Milyon Dolar) ve Arjantin (194 Milyon Dolar) gelmektedir.

Türkiye Un İhracatında İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 1101 - Buğday ve Mahlut Unu - Ülkemizin İhracatı					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Türkiye	951.074	100	2.990.411	318	-2	-10
1	Irak	444.234	46,7	1.344.541	330	-4	-3
2	Yemen	85.180	9	293.675	290	71	-40
3	Suriye	58.399	6,1	199.895	292	-8	-40
4	Venezuela	55.803	5,9	156.290	357	238	76
5	Angola	53.370	5,6	163.664	326	9	-13
6	Benin	37.151	3,9	119.228	312	11	26
7	Somali	31.012	3,3	112.946	275	15	12
8	Gana	18.644	2	64.771	288	12	23
9	Madagaskar	14.683	1,5	51.752	284	-12	-32
10	Cibuti	14.113	1,5	44.747	315	18	34
11	Filistin	13.815	1,5	44.785	308	-1	4384
12	Haiti	12.394	1,3	39.175	316	14	-11
13	İsrail	11.286	1,2	39.774	284	3	-50
14	Kenya	10.836	1,1	35.279	307	62	10
15	Ekvator Ginesi	7.451	0,8	22.613	330	19	-7
16	Sierra Leone	7.019	0,7	23.262	302	3	2
17	Endonezya	6.192	0,7	21.780	284	-12	-45
18	Tanzanya	5.291	0,6	17.383	304	10	88
19	Libya	5.046	0,5	14.281	353	61	6
20	Tayland	4.055	0,4	12.992	312	-15	17

Türkiye, 951 Milyon Dolar tutarında un ihraç etmektedir. En fazla un ihraç ettiği ülke 444,2 Milyon Dolar ihracat tutarı ve %46,7 pazar payı ile Irak'tır. Irak'tan sonra Yemen (85,1 Milyon Dolar), Suriye (58,3 Milyon Dolar), Venezuela (55,8 Milyon Dolar) ve Angola (53,3 Milyon Dolar) gelmektedir. Tek pazara bağımlılığın oluşturabileceği ticari kısıtlamaların bertaraf edilmesini teminen söz konusu pazarın çeşitlendirilmesinde fayda görülmektedir. Bu bağlamda önemli ithalatçı ülke konumunda bulunan Afganistan, ABD ve Hollanda potansiyel hedef pazar olarak öngörülmektedir.

Un İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Afganistan	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	Çin	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
3	Meksika	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
4	Yemen	Mevcut Pazar/İhracat Potansiyel Artışı Yüksek
5	Venezuela	Mevcut Pazar Ülke/İhracat Artışı Potansiyeli Mevcut
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	Kazakistan	
2	Almanya	
3	Özbekistan	
4	Arjantin	
5	İtalya	

UNLU MAMULLER

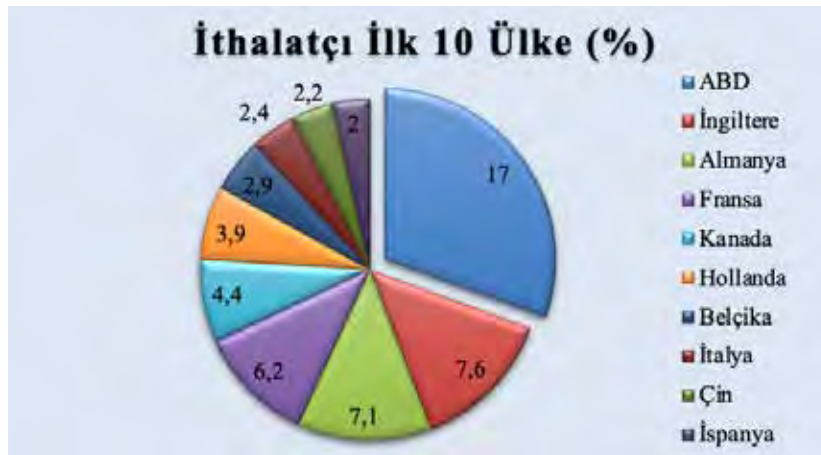

UNLU MAMULLER

Dünya Unlu Mamuller İthalatında İlk 20 Ülke

	İthalatçı Ülkeler	GTİP 1905 - Unlu Mamuller - İthalatçı Ülkeler					
		2020'deki İthalat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Dünya	37.909.827	-	-	6	1	100
1	ABD	6.445.396	1.937.716	3.326	9	5	17
2	İngiltere	2.886.645	-	-	5	0	7,6
3	Almanya	2.676.728	911.269	2.937	6	5	7,1
4	Fransa	2.340.902	782.081	2.993	3	-1	6,2
5	Kanada	1.649.905	503.237	3.279	4	1	4,4
6	Hollanda	1.471.130	594.795	2.473	7	2	3,9
7	Belçika	1.116.958	394.209	2.833	1	-6	2,9
8	İtalya	906.291	313.221	2.893	1	-6	2,4
9	Çin	819.623	148.610	5.515	2	-2	2,2
10	İspanya	776.581	-	-	3	-11	2
11	Avusturya	725.389	244.785	2.963	4	-5	1,9
12	Avustralya	718.253	207.032	3.469	8	1	1,9
13	Suudi Arabistan	668.698	177.423	3.769	7	0	1,8
14	İrlanda	580.364	199.774	2.905	3	0	1,5
15	İsviçre	537.676	142.065	3.785	4	11	1,4
16	Polonya	496.664	192.658	2.578	6	92	1,3
17	Çekya	477.598	195.333	2.445	8	3	1,3
18	Romanya	439.390	173.499	2.533	12	7	1,2
19	İsveç	427.660	160.214	2.669	3	-2	1,1
20	Japonya	422.925	105.967	3.991	6	1	1,1

Dünya unlu mamul ithalatı 37,9 Milyar Dolar'dır. En fazla ithalat yapan ülke ise 6,4 Milyar Dolar tutarı ve %17,1 pazar payı ile ABD'dir. ABD'yi sırasıyla İngiltere (2,8 Milyar Dolar), Almanya (2,6 Milyar Dolar), Fransa (2,3 Milyar Dolar) ve Kanada (1,6 Milyar Dolar) izlemektedir.

Dünya Unlu Mamuller İhracatında İlk 20 Ülke

	İhracatçı Ülkeler	GTİP 1905 - Unlu Mamuller - İhracatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	2020'deki İthalat Miktarı (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	Dünya İhracatındaki Payı (%)
	Dünya	36.754.451	-	-	5	1	100
1	Almanya	4.266.094	1.548.333	2.755	4	5	11,6
2	Kanada	3.134.520	753.610	4.159	9	1	8,5
3	İtalya	2.744.798	647.213	4.241	9	1	7,5
4	Fransa	2.271.370	705.271	3.221	4	-4	6,2
5	Hollanda	2.080.603	689.454	3.018	5	-1	5,7
6	ABD	2.050.005	652.927	3.140	2	-2	5,6
7	Belçika	1.765.017	583.077	3.027	2	-5	4,8
8	Polonya	1.530.327	468.284	3.268	0	9	4,2
9	Meksika	1.481.343	-	-	7	10	4
10	İspanya	1.284.781	531.959	2.415	8	7	3,5
11	İngiltere	1.162.702	-	-	1	-4	3,2
12	Türkiye	1.091.251	537.887	2.029	6	1	3
13	Endonezya	691.093	294.990	2.343	6	2	1,9
14	Avusturya	683.480	243.718	2.804	4	-3	1,9
15	İsveç	556.072	178.354	3.118	6	8	1,5
16	Malezya	532.974	254.827	2.092	-4	-24	1,5
17	Çekya	484.695	196.534	2.466	5	0	1,3
18	İrlanda	466.674	193.268	2.415	9	0	1,3
19	Tayland	459.797	133.645	3.440	5	0	1,3
20	Rusya	449.786	290.605	1.548	9	6	1,2

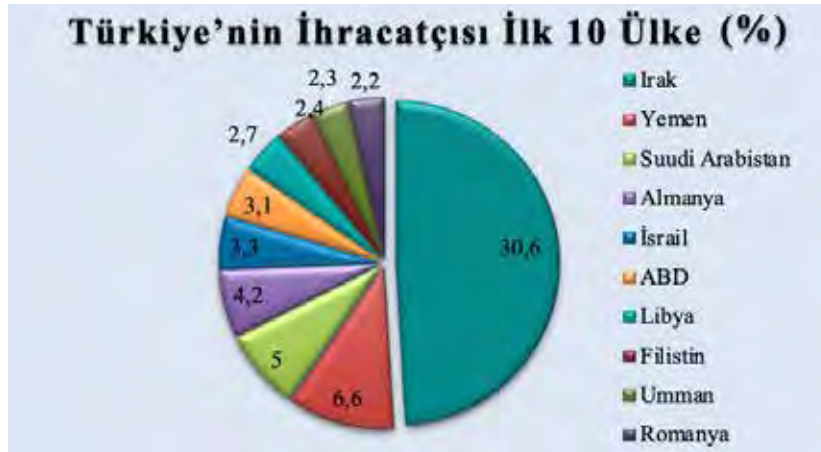
Dünya unlu mamul ihracat değeri 36,7 Milyar Dolar tutarındadır. En fazla ihracat gerçekleştiren ülke 4,2 Milyar Dolar ihracat değeri ve %11,6 pazar payı ile Almanya'dır. Almanya'yı sırasıyla Kanada (3,1 Milyar Dolar), İtalya (2,7 Milyar Dolar), Fransa (2,2 Milyar Dolar) ve Hollanda (2 Milyar Dolar) izlemektedir. Türkiye, dünya ihracatında 1 Milyar Dolar ihracat tutarı ile 12. sırada yer almakta olup dünya ihracatındaki payı %3'tür.

Türkiye Unlu Mamuller İhracatında İlk 20 Ülke

	Ülkeler	GTİP 1905 - Unlu Mamuller - İhracatçı Ülkeler					
		2020'deki İhracat Değeri (Bin \$)	Türkiye'nin İhracatındaki Payı (%)	2020'de İhraç Edilen Miktar (ton)	Birim Değer (USD/ton)	2016-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)	2019-2020 Arası Yıllık Büyüme (%)
	Türkiye	1.091.251	100	537.887	2.029	6	1
1	Irak	334.157	30,6	179.817	1.858	3	1
2	Yemen	71.577	6,6	42.898	1.669	19	6
3	Suudi Arabistan	54.955	5	17.323	3.172	1	-31
4	Almanya	45.833	4,2	19.877	2.306	9	8
5	İsrail	35.568	3,3	16.271	2.186	7	14
6	ABD	33.451	3,1	12.482	2.680	25	39
7	Libya	29.122	2,7	14.008	2.079	33	-24
8	Filistin	25.750	2,4	12.739	2.021	-2	4
9	Umman	24.755	2,3	14.266	1.735	37	168
10	Romanya	23.622	2,2	12.632	1.870	10	15
11	Azerbaycan	22.774	2,1	10.274	2.217	8	-12
12	İngiltere	20.072	1,8	7.429	2.702	0	2
13	Belçika	16.085	1,5	4.384	3.669	17	31
14	Lübnan	15.690	1,4	8.190	1.916	-22	-14
15	Suriye	14.804	1,4	10.936	1.354	-22	-40
16	Sırbistan	14.121	1,3	6.527	2.163	20	-13
17	Senegal	13.894	1,3	9.008	1.542	11	16
18	Ürdün	13.593	1,2	5.925	2.294	-3	21
19	BAE	12.931	1,2	4.535	2.851	-2	-9
20	Arnavutluk	10.905	1	5.878	1.855	0	-14

Türkiye'nin 2020 yılı unlu mamul ihracatı değeri 1 Milyar Dolar olarak gerçekleştirilmiştir. İhracat yapılan ülkeler incelendiğinde önde gelen ithalatçı ülkelerin coğrafi yönden yakın ülkeler olduğu görülmektedir. En fazla ihracat yapılan ülke 334 Milyon Dolar tutarı ve %30,6 pazar payı ile Irak olmuştur. Irak'ı sırasıyla Yemen (71,5 Milyon Dolar), Suudi Arabistan (54,9 Milyon Dolar), Almanya (45,8 Milyon Dolar) ve İsrail (35,5 Milyon Dolar) takip etmektedir.

Unlu Mamuller İhracatında Hedef ve Rakip Ülkeler

Öncelik Sırası	Hedef Pazarlar	
1	Çin	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
2	Fransa	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
3	İspanya	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
4	Kanada	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
5	Hollanda	Yeni Pazar/Hedef Pazar Ülke
Rekabet Sıralaması	Rakip Ülkeler	
1	ABD	
2	İtalya	
3	Belçika	
4	Polonya	
5	İspanya	

SONUÇ

Yapılan çalışma, tarım, gıda ve ormancılık ürünleri için ülkemizin mevcut pazarlarının Rusya, Irak başta olmak üzere Ortadoğu ülkeleri, Almanya başta olmak üzere AB ülkeleri ve coğrafi ve kültürel açıdan yakın olduğumuz ülkeler olduğu sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bununla birlikte, arz ve kalite açısından güçlü olduğumuz ürünler için gelişen “Asya Pasifik” pazarı önemli bir alternatif olarak görünmektedir. Bu noktada Çin, Vietnam, Tayland ve Tayvan ön plana çıkan ülkelerdir. Japonya sağlıklı ve kaliteli ürün talebi ile Uzakdoğu’nun cazip ve prestijli pazarı olma özelliğini devam ettirmekte, Amerika kıtası hem tedarik hem de talep yönünden hızlı bir büyümeye sahip olmasından dolayı odaklanması gereken önemli bir lokasyon olarak ön plana çıkmaktadır.

Ülkemiz ihracatında belirli ülkelere odaklanması ve bu ülkeler ile yaşanabilecek olası siyasi ve ekonomik sorunlarda ortaya çıkabilecek muhtemel krizleri önlemek amacıyla alternatif pazarlar geliştirilmesi ve buralara yönelik mikro tanıtım ve pazarlama çalışmalarının geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu noktada ürün özelinde alternatif olarak değerlendirilen ve bu ülkelere yapılacak ihracatta rakip olarak görülen ülkeler ile hedef olarak belirlenen ülkelere satılabilecek ürün listeleri aşağıda yer almaktadır.

ÜLKELERDEN HEDEF ÜRÜN VE ÜRÜN GRUPLARI ANALİZİ

	Ülkeler	Satılabilir Ürünler
1	AB Ülkeleri	Kanatlı eti, kavun, makarna, yumurta, çilek, domates
2	ABD	Ayva, çikolata, çilek, karpuz, kavun, limon, makarna, mandarin, ormancılık ürünleri, yaş üzüm, kesme çiçek, canlı bitkiler, unlu mamuller ve çiçek soğanları
3	Afganistan	Un, yumurta
4	Almanya	Antep fıstığı (kabuklu), çilek, domates, unlu mamuller, elma, limon, mandarin, peynir, portakal, süt ürünleri, ormancılık ürünleri, fındık (kabuklu), yaş-kuru üzüm, süs bitkileri, kesme çiçek, canlı bitkiler, çiçek soğanları ve peynir
5	Arnavutluk	Ayva
6	Azerbaycan	Çilek
7	BAE	Domates, kuru üzüm, süt ürünleri, yumurta, kavun ve makarna
8	Belçika	Çilek, incir
9	Beyaz Rusya	Kuru kayısı
10	Brezilya	Zeytinyağı ve kuru üzüm
11	Bulgaristan	Çilek
12	Çin	Antep fıstığı (kabuklu), çikolata, unlu mamuller, fındık (kabuklu), incir, kanatlı eti, karpuz, kiraz, kuru kayısı, kuru üzüm, makarna, portakal, su ürünleri, süt ürünleri, un, zeytinyağı, ormancılık ürünleri, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, çiçek soğanları
13	Danimarka	Su ürünleri
14	Endonezya	Elma, mandarin, şeker ve şeker ürünleri, yaş üzüm ve bal
15	Fransa	Bal, çilek, domates, unlu mamuller, karpuz, limon, peynir, portakal, zeytinyağı, antep fıstığı (kabuksuz), kesme çiçek, çiçek soğanları
16	Güney Kore	Kiraz, portakal, su ürünleri, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, meyve-sebze müstahzarları
17	Hindistan	İncir, kuru kayısı, kuru üzüm, antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz),
18	Hollanda	Unlu mamuller, kavun, karpuz, un, portakal, limon, yaş üzüm, süs bitkileri, canlı bitkiler
19	Hong Kong	Kiraz, incir, portakal, kabuklu fındık ve yumurta
20	Irak	Antep fıstığı, domates, kavun, karpuz, kuru kayısı, şeker ve şeker ürünleri
21	İngiltere	Bal, çilek, domates, elma, limon, mandarin, peynir, süt ürünleri, zeytinyağı, ormancılık ürünleri, unlu mamuller, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, antep fıstığı (kabuksuz-kabuksuz), karpuz, yaş üzüm, süs bitkileri, canlı bitkiler, kanatlı eti ve incir
22	İspanya	Çikolata, unlu mamuller ve antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz)
23	İsveç	Su ürünleri

24	İsviçre	Kuru kayısı, kavun, incir
25	İtalya	Bal, şeker ve şeker ürünleri, antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz), fındık (kabuklu), kesme çiçek
26	Japonya	Bal, çikolata, incir, kanatlı eti, kuru üzüm, limon, peynir, su ürünleri, ormancılık ürünleri, gıda müstahzarları, meyve-sebze müstahzarları, süs bitkileri
27	Kanada	Unlu mamuller, fındık (kabuklu), kavun, karpuz, ayva, makarna, şeker ve şeker ürünleri, gıda müstahzarları, meyve-sebze müstahzarları, zeytinyağı ve incir
28	Katar	Domates, Su Ürünleri
29	Kazakistan	Kiraz
30	Malezya	Makarna
31	Meksika	Un
32	Polonya	Bal ve kuru kayısı
33	Portekiz	Ayva, zeytinyağı
34	Romanya	Ayva ve domates
35	Rusya	Çikolata, kanatlı eti, kuru üzüm, peynir, süt ürünleri, yumurta, meyve-sebze müstahzarları, antep fıstığı (kabuklu), elma, süs bitkileri, kesme çiçek, canlı bitkiler, çiçek soğanları, makarna, karpuz, su ürünleri ve kuru kayısı
36	Suudi Arabistan	Kanatlı eti, portakal, yumurta, meyve-sebze müstahzarları, gıda müstahzarları, antep fıstığı (kabuklu-kabuksuz), domates, bal ve peynir
37	Sırbistan	Ayva, Kavun
38	Singapur	Kavun
39	Tayland	Su ürünleri, elma
40	Tayvan	Antep fıstığı, elma, kiraz
41	Ukrayna	Mandarin
42	Venezuela	Un
43	Vietnam	Antep fıstığı,, fındık (kabuklu), incir
44	Yemen	Un